

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ORMAN FORUMUNUN ONUNCU TOPLANTISI: 8-19 NİSAN 2013

Birleşmiş Milletler Orman Forumunun onuncu toplantısı (UNFF10) bugün Türkiye, İstanbul'da açılıyor. Bu toplantıda Tüm Orman Tipleri için Gayri Resmi Bağlayıcı Belgenin (Orman Belgesi) uygulanması ve dört Küresel Orman Aracının (GOF'lar) gerçekleştirilmesine yönelik gelişmelerin değerlendirilmesi; bölgesel ve alt bölgesel girdiler; orman ürünleri ve hizmetleri, ulusal orman programları ve diğer sektörel politika ve stratejiler, afet risklerinin ve etkilerinin azaltılması ve ormanlarla ağaçların kentsel topluluklar için yararları dahil ormanlar ve ekonomik kalkınma; ortaya çıkan sorunlar; Orman İşbirliği Ortaklığı (CPF) için rehberlik sağlanması dahil, işbirliğiyle politika ve program koordinasyonunun artırılması; ve sürdürülebilir orman yönetiminde (SFM) uygulama araçları (MoI) dahil çeşitli konular ele alınacak.

KISA BİR UNFF TARİHÇESİ

UNFF, Hükümetler Arası Orman Paneli (IPF) ve Hükümetler Arası Orman Forumu (IFF) tarafından gerçekleştirilen beş yıllık bir orman politikası diyalogunu takiben 2000 yılında kuruldu. UNFF, 2000 yılının Ekim ayında BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin (ECOSOC) E/2000/35 numaralı kararıyla, tüm orman tiplerinin yönetiminin, korunmasının ve sürdürülebilir kalkınmasının teşvik edilmesi amacıyla, yan bir organ olarak kuruldu.

UNFF'in başlıca işlevleri ormanlarla ilgili anlaşmaların uygulanmasını kolaylaştırmak ve SFM konusunda ortak bir anlayış geliştirmek; hükümetler, uluslararası örgütler ve Ana Gruplar arasında sürekli politika geliştirilmesini ve diyalog kurulmasını sağlamak ve aynı zamanda bütüncül, kapsamlı ve bütünlük bir yaklaşımla ormana ilişkin meseleleri ve yeni ilgi alanlarını ele almak; ormanlarla ilgili konularda işbirliğiyle politika ve program koordinasyonunu artırmak; uluslararası işbirliğini geliştirmek ve gerçekleştirilen ilerlemeyi izlemek, değerlendirmek ve raporlamak; ve tüm orman türlerinin yönetimi, korunması ve sürdürülebilir gelişimine ilişkin siyasi bağlılığı güçlendirmektir.

IPF/IFF süreçleri SFM'ye yönelik olarak 270'i aşkın eylem önerisi üretmiştir ve bunlar yıllık toplantılarda tartışılan UNFF Çok Yıllık Çalışma Programı (MYPOW) ve Eylem Planının temelini oluşturmaktadır. UNFF'in çalışmalarına Ülkelerin ve Örgütlerin Liderliğindeki İnisiyatifler de katkıda bulunmaktadır.

ORGANİZASYON TOPLANTISI: UNFF organizasyon toplantısı 12-16 Şubat 2001 tarihlerinde New York'taki BM merkezinde yapılmıştır. Delegeler UNFF Sekreterliğinin New

York'ta olması gerektiği konusunda fikir birliğine varmışlardır ve ormanlarla ilgili 14 ana uluslararası örgüt, kurum ve konvansiyonun bir ortaklığı olan CPF'in kurulması yönündeki çalışmalarını iletmişlerdir.

UNFF1: Birinci UNFF toplantısı 11-23 Haziran 2001 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. Delegeler IPF/IFF eylem önerilerinin uygulamasına ve UNFF'in CPF ile çalışmasına yönelik bir Eylem Planı olan UNFF MYPOW konusunu tartışmışlar ve bu konuda kararlar almışlardır. Ayrıca delegeler izleme, değerlendirme ve raporlama (MAR) için yaklaşımlar ve mekanizmalar; çevresel açıdan sağlıklı teknolojilerin (EST'ler) finansmanı ve aktarımı; ve tüm orman tipleri için yasal bir çerçeve geliştirilmesine yönelik bir yetkinin parametreleri konularında UNFF'ye teknik danışmanlık yapacak üç özel uzman grubunun oluşturulmasını tavsiye etmişlerdir.

UNFF2: İkinci UNFF toplantısı 4-15 Mart 2002 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. Delegeler Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesine bir Mesaj ve Bakanlar Deklarasyonu ile ormansızlaşma ve ormanların bozulmasıyla savaşıma; orman korunumu ve özgün orman tiplerinin ve hassas ekosistemlerin korunması; orman örtüsü az ülkeler için rehabilitasyon ve koruma stratejileri; doğal ve dikilmiş ormanların artırılması; uluslararası orman anlaşmasının (IAF) etkililiğinin gözden geçirilmesi için özel kriterler; ve 2002-2005 orta dönem planında değişiklik önerileri konularında kararlar almışlardır.

UNFF3: UNFF3 İsviçre, Cenevre'de 26 Mayıs - 6 Haziran 2003 tarihlerinde toplanmış ve işbirliğiyle politika ve program koordinasyonunun artırılması; orman sağlığı ve üretkenliği; ormanların ekonomik yönleri; mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları karşılamak üzere ortam örtüsünün korunması; UNFF Güvence Fonu; ve Sekreterliğin güçlendirilmesi konularında altı ilke kararı benimsenmiştir. MAR; finansman ve EST transferini ele alacak üç özel grup ve gönüllü raporlama formatı için iş tanımları ve tüm orman tipleri için yasal bir çerçeve geliştirilmesine yönelik bir yetkinin parametreleri benimsenmiştir.

UNFF4: UNFF4 Cenevre'de 3-14 Mayıs 2004 tarihlerinde toplanmış ve ormanlarla ilgili bilimsel bilgiler; ormanların sosyal ve kültürel yönleri; IAF'ın etkililiğinin gözden geçirilmesi; ve EST'lerin finansmanı ve transferi konularında beş ilke kararı benimsenmiştir. UNFF4 ormanlarla ilgili geleneksel bilgiler, işbirliğiyle politika ve program koordinasyonunun artırılması konularındaki ilke kararları üzerinde fikir birliği sağlamaya çalışmış fakat başarılı olamamıştır.

UNFF5: UNFF5 16-27 Mayıs 2005 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. Katılımcılar IAF'ın güçlendirilmesi konusunda anlaşamamışlar ve bir bakanlar beyanı ya da bir müzakere çıktısı üretmemişlerdir. Dünya çapında koruma altındaki ormanların ve sürdürülebilir olarak yönetilen ormanların alanlarının önemli

düzye artırılması; SFM'e yönelik resmi kalkınma yardımındaki (ODA) azalmanın tersine çevrilmesi; orman örtüsünün kaybının tersine çevrilmesi; ve orman temelindeki ekonomik, toplumsal ve çevresel faydaların artırılmasına yönelik dört küresel amaç üzerinde, onaylanma ve nihai ayrıntıların belirlenmesine tabi olmak üzere, anlaşmışlardır. Ayrıca, ilke olarak, ilerideki bir tarihte ormanlar ve MoI konularında bir gönüllülük kuralları ya da uluslararası bir anlayış için iş tanımlarını oluşturmayı yönelik müzakereler yapmak için de anlaşmaya varmışlardır.

UNFF6: UNFF6 13-24 Şubat 2006 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. Delegeler IAF'ın işlevi konusunda yeni bir dilin kullanıldığı bir müzakere metni, 2007 sonrasında UNFF'in iki yılda bir yapılması taahhüdü ve UNFF7'in tüm orman tipleri için gayri resmi bağlayıcılığı olan bir belge benimsemesi için bir istek üretmişlerdir. UNFF6 ayrıca IAF için altı küresel amaç belirlemişlerdir: koruma, restorasyon, ağaçlandırma ve yeniden ağaçlandırma yolları dahil, SFM yoluyla dünya çapındaki orman örtüsünün tersine çevrilmesi; orman temelindeki ekonomik, toplumsal ve çevresel yararların ve ormanların üzerinde uluslararası anlaşmaya varılmış kalkınma amaçlarının gerçekleştirilmesine katkısının artırılması; dünya çapında korunmakta olan orman alanlarının ve sürdürülebilir olarak yönetilen diğer orman alanlarının önemli düzeyde artırılması; ve SFM'e yönelik ODA azalmasının tersine çevrilmesi ve SFM'in uygulanmasına yönelik tüm kaynaklardan gelecek yeni ve ek finansal kaynakların önemli düzeyde hareketlendirilmesi.

UNFF7: UNFF7 16-27 Nisan 2007 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. İki hafta süren müzakereler sonunda tüm gece boyunca yapılan tartışmalarla doruk noktasına varan bu toplantıda, delegeler, 2007-2015 dönemi için Orman Belgesini ve bir MYPOW benimsemişlerdir. Delegeler aynı zamanda iki Çok Paydaşlı Diyaloga, CPF üyesi örgütlerle bir panel tartışmasına ve 2011 Uluslararası Orman Yılı hazırlıklarının başlatılmasına katılmışlardır. Delegeler UNFF8'de benimsenmek üzere, bir "tüm orman tipleri için gönüllü küresel finans mekanizması/ portfolyo yaklaşımı/ orman finansman çerçevesi" üzerinde düşünülmeye ve geliştirilmeye üzerinde anlaşmaya varmışlardır.

UNFF8: UNFF8 20 Nisan - 1 Mayıs 2009 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır. Delegeler şunları tartışmışlardır: ormanlar ve iklim değişikliği, orman örtüsünün kaybının ve bozulmasının tersine çevrilmesi ve ormanlarla biyolojik çeşitliliğin korunması dahil, değişen bir çevre içinde ormanlar; ve SFM için MoI. Sonunda tüm gece süren bir oturumda delegeler değişen bir çevre içinde ormanlar, işbirliğiyle sektörler arası politika ve program koordinasyonunun artırılması ve bölgesel ve alt bölgesel girdiler konularında bir ilke kararı almışlardır. Delegeler SFM finansmanı konusunda fikir birliğine varamamış ve köşeli parantez içindeki müzakere metnini Forum'un bir sonraki toplantısına bırakmaya karar vermişlerdir.

ÖZEL UNFF9 TOPLANTISI: Özel UNFF9 toplantısı 30 Ekim 2009 tarihinde New York'ta yapılmıştır. Forum SFM'in uygulanması, dört GOF'un gerçekleştirilmesi ve Orman Belgesinin uygulanmasını destekleyecek kaynakları harekete geçirecek stratejilere ilişkin önerileri formüle edecek bir açık uçlu hükümetler arası özel uzman grubu (AHEG) kurulmasına karar vermiştir. Forum ayrıca SFM'in uygulanmasına yönelik tüm kaynaklardan gelecek yeni ve ek finansal kaynakların harekete geçirilmesi ve desteklenmesine yardımcı olmak; tüm finansman kaynaklarına erişimi belirlemek, kolaylaştırmak ve basitleştirmek; SFM finansmanının önündeki engelleri, boşlukları ve finansman olasılıklarını belirlemek; ve EST'lerin transferini ve gelişmekte olan ülkelerde kapasite oluşturulmasını kolaylaştırmak üzere kolaylaştırıcı bir süreç oluşturmuştur.

UNFF9: UNFF9 24 Ocak - 4 Şubat 2011 tarihlerinde New York'ta yapılmıştır ve 2011 Uluslararası Orman Yılına başlatmıştır. Forum başka şeylerin yanı sıra ilerlemenin değerlendirilmesine yönelik prosedürlere; bölgesel ve alt bölgesel işbirliğinin artırılmasına; Ana Gruplar dahil işbirliğinin

artırılmasına ve MoI'ye özellikle de AHEG sürecine değinen, insan, geçim kaynakları ve yoksulluğun ortadan kaldırılması orman konusunda bir ilke kararını oy birliği ile kabul etmiştir.

AHEG2: İkinci AHEG toplantısı 14-18 Ocak 2013 tarihlerinde Avusturya, Viyana'da UNFF10'da ele alınacak orman finansmanı konusundaki tavsiyeleri son şekline sokmak üzere yapılmıştır. Toplantıda orman finansmanı konusuna eğilen 2012 Finansman Danışma Grubunun ana bulguları; CPF Örgüt Liderliğindeki İnisiyatifin çıktıları; orman finansmanı konulu kolaylaştırıcı süreç toplantılarının çıktıları; orman ve ekonomik kalkınma eylemleri; orman finansmanında karbon fiyatlarının etkilerini konu alan bir çalışmanın çıktıları; orman finansmanında özel sektörün eylemleri; orman finansmanını harekete geçirecek ulusal eylemlerin/stratejilerin belirlenmesi; ve orman finansmanını harekete geçirecek uluslararası eylemlerin/stratejilerin belirlenmesi dahil, orman finansmanında çeşitli girdileri tartışılmıştır.

Bu tartışmalar temelinde, Eş Başkanlar UNFF10'da şu konuların ele alınması için seçenekler belirlemişlerdir: iyi yönetim; tüm paydaşlıkların ve kurulacak ortaklıkların işe koşulması; sektörler arası işbirliği; kapasite oluşturma; formel olan ve olmayan piyasaların/özel sektörün kullanılması; ulusal orman finansmanı seçeneklerinin geliştirilmesi; SFM verilerinin, coğrafi ve tematik boşlukların ele alınması; Orman Belgesinin uygulanmasının finansmanı; bölgesel işbirliği; ormanla ilgili mevcut çok yanlı finansman mekanizmalarının güçlendirilmesi ve bunların kaynaklarına erişimin iyileştirilmesi; yeni ortaya çıkan fonlar; ormanların kalkınma ile ilgili karar verme süreçlerine sokulması; ve ormanlar/2015 sonrası BM kalkınma gündemi/sürdürülebilir kalkınma amaçları.

INC-ORMANLAR: Avrupa Ormanları için Resmi Bağlayıcı Anlaşma için Hükümetler Arası Müzakere Komitesi (INC-Ormanlar) süreci Avrupa'daki ormanlar konusunda resmi bağlayıcılığı olan bir anlaşmaya ilişkin müzakereler yapmak üzere Avrupa Ormanlarının Korunması konulu Bakanlar Konferansı tarafından 30 Haziran 2013 tarihine kadar tamamlanmak amacıyla başlatılmıştır. INC-Ormanlar1 toplantısı 27 Şubat - 2 Mart 2012 tarihleri arasında Avusturya, Viyana'da yapılmıştır ve INC Bürosunun yetki anlaşmasının ilk müzakere metni üzerinde çalışmasına rehberlik etmek üzerine odaklanmıştır. INC-Ormanlar2 toplantısı 3-7 Eylül 2012 tarihleri arasında Almanya, Bonn'da yapılmış Büro tarafından hazırlanmış olan ilk taslak metnin ilk olarak okunması üzerinde durmuş ve müzakere süreciyle toplantılar arası çalışmaların yol haritasını düzenlemiştir.

Birinci INC-Ormanlar3 toplantısı 28 Ocak - 1 Şubat 2013 tarihleri arasında Türkiye, Antalya'da yapılmış ve ilk taslak metnin ikinci okumasını tamamlamış ve üçüncü okumasına başlamıştır. Toplantı askıya alınmış ve 10-14 Haziran 2013 tarihleri arasında Polonya, Varşova'da yapılacak son INC-Ormanlar toplantısı öncesinde anahtar görevleri tamamlamak üzere 3-5 Nisan 2013 tarihleri arasında Rusya Federasyonu, St. Petersburg'da tekrar toplanılmasına karar verilmiştir. Bu kilit görevler şunlardır: anlaşmayı BM şemsiyesi altına alıp almama konusunda bir karar verilmesi; anlaşmanın son maddelerinin yasal incelemesinin başlatılması; mali hükümlerin ve uyma hükümlerinin müzakere edilmesi; ve St. Petersburg'dan sonra 2013 sonunda İspanya, Madrid'de yapılması planlanan ve müzakerelerin sonuçlarının benimsenme ve imza için bakanlara sunulacağı Olağan Dışı Bakanlar Konferansına dek yapılacak müzakerelerin yol haritasının çizilmesi. INC-Ormanlar3 toplantısında onaylanma ve nihai ayrıntıların belirlenmesine tabi olmak üzere, anlaşmanın BM şemsiyesi altına alınmasına ve ön paragraflara karar verilmiştir. Diğer konular hakkında Polonya, Varşova'da yapılacak olan INC-Ormanlar4 toplantısında karar verilecektir.